

Om du är under 18 år och vill starta företag

Du som har fyllt 16 år kan driva näringsverksamhet (rörelse) även om du är **omyndig**. Då finns det särskilda regler. Här får du veta vad som krävs och hur du ska få banktjänster till ditt företag.

När får du driva verksamhet?

Om du har fyllt 16 år kan du driva näringsverksamhet under förutsättning att dina förmyndare, oftast dina föräldrar, lämnat medgivande. Dessutom ska överförmyndaren i kommunen där du bor lämna medgivande. Efter att du fyllt 18 och blivit myndig behövs inget medgivande.

Överförmyndaren bedömer om verksamheten passar dig utifrån dina ekonomiska och personliga förhållanden. Det betyder bland annat att:

- risken att du förlorar pengar ska vara **begränsad**, och
- verksamheten ska inte vara **för stor** eller **för komplex**.

Vilken företagsform kan du ha?

När en omyndig driver rörelse brukar det ske som:

- **enskild näringsverksamhet**,
- **handelsbolag**, eller
- **kommanditbolag**.

Det är överförmyndaren som avgör om den företagsform du tänker använda är lämplig.

Aktiebolag är oftast olämpligt för omyndiga, eftersom du till exempel inte får vara:

- grundare av ett aktiebolag,
- styrelseledamot, eller
- verkställande direktör (vd).

I ett **kommanditbolag** kan det ibland vara en fördel om du är **kommanditdelägare**, eftersom ditt personliga ansvar då normalt begränsas till den insats (de pengar) du satt in.

Vad får du göra själv i företaget?

Om du har fått godkännande av både förmyndare och överförmyndare får du ingå avtal och göra sådant som hör till verksamheten. Du kan till exempel:

- hantera pengar som hör till företaget,
- låna pengar (ansöka om en kredit), och
- gå i borgen.

Detta kan du göra **utan** att be dina förmyndare om nytt godkännande varje gång.

Men du måste ha **överförmyndarens godkännande** om du ska:

- köpa eller sälja fast egendom (till exempel en fastighet),
- köpa eller sälja bostadsrätt, eller
- ingå avtal om nyttjanderätt till fast egendom.

Bank och banktjänster

Banker erbjuder olika tjänster och på olika sätt. Därför kan det hända att en bank **inte kan erbjuda** exakt de tjänster du behöver i din verksamhet. Det kan vara bra att kontakta flera banker.

Det finns heller ingen allmän rekommendation om hur banker ska göra med **kreditgivning** när en omyndig driver rörelse. Varje bank bestämmer själv om de lånar ut till omyndiga.

Om du får ett företagskonto med internetbank och BankID är det viktigt att:

- BankID bara är kopplat till **företagskontot**, och
- du inte kan komma åt privata banktjänster som du inte ska ha tillgång till.

Du kan behöva svara på kundkännedomspå frågor om din verksamhet.

Svenska **Bankföreningen**
Finance Sweden

Dina förmyndares insyn

Förmyndare företräder sitt omyndiga barn i ekonomiska frågor. De ska ta tillvara barnets rättigheter och se till barnets bästa. För att kunna göra det behöver de **insyn** i barnets ekonomi.

Att dina förmyndare har rätt till information innebär att de kan få tillgång till uppgifter om:

- dina privata bankengagemang (även konton som du själv har kunnat öppna efter 16 års ålder), och
- information som gäller din verksamhet, när den bedrivs som enskild näringsverksamhet.

När du fyller 18 år upphör dina förmyndares rätt att få information från banken.

